

Nr 5 (373) Maj 2022 rok XXXII

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 3,50 zł (5% VAT)



Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY



Ścieżka „Po Dukli”

wirtualna i w rzeczywistości otwarta



W sobotę 9 kwietnia br. w Muzeum Historycznym – Pałac w Dukli odbyło się spotkanie podsumowujące realizację projektu pt. „Dukla – Svidník 360”.

Celem spotkania było otwarcie ścieżki historyczno-przyrodniczej „Po Dukli”, która powstała podczas realizacji projektu. Uczestnicy spotkania mogli także obejrzeć wirtualną rzeczywistość Dukli – Svidník 360°, tj. interaktywną prezentację, w której zobaczyć można atrakcje, ciekawe miejsca, muzea od Dukli do Svidníka na Słowacji z wykorzystaniem aplikacji WEB i offline stworzoną na bazie panoram sferycznych z drona. Interaktywna prezentacja działa na płaszczyznach: w internecie pod wskazanym adresem www.360.dukla.pl i w goglach VR, poprzez stworzenie aplikacji (offline) i zainstalowaniu jej na goglach, wykorzystywanych jako osobne urządzenie.

W spotkaniu uczestniczyli: burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, zastępca burmistrza Dukli Łukasz Piróg, dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Michał Szopa, dyrektor Muzeum Historycznego – Pałac w Dukli Waldemar Półchłopek, primatorka Mesta Svidník Marcela Ivančová, Kristina

Tchirova – PR i menadżer Mesta Svidník, Viera Dercova – pracownik Urzędu Miejskiego w Svidniku, Martina Lazengova – pracownik Centrum Informacji Turystycznej w Svidniku, dyrektor Muzeum Kultury Ukraińskiej w Svidniku Jaroslav Džoganík, przewodniczący Rady Powiatu Andrzej Kręzałek, etatowy członek Zarządu Starostwa Powiatowego w Krośnie Monika Subik, radni Rady Miejskiej w Dukli, dyrektorzy szkół gminy Dukla, przewodnicy turystyczni, mieszkańcy miasta i gminy Dukla.

W programie spotkania była również prezentacja całego projektu, wirtualnej rzeczywistości Dukla – Svidník 360° i przejście fragmentu ścieżki „Po Dukli”. Ten ostatni punkt programu ze względu na warunki atmosferyczne nie został zrealizowany. W ramach projektu została wykonana ścieżka „Po Dukli”, składająca się z 16 przystanków o długości 13,5 km, administracyjnie obejmująca Duklę, Zbojska, Cergową i Jasionkę.

Nazwy kolejnych przystanków:

1. Transgraniczna Informacja Turystyczna w Dukli – Budka Nietelefoniczna
2. Kościół pw. św. Marii Magdaleny w Dukli
3. Budynki: Sąd grodzki – Budynek Poczty - Dom pod lipami
4. Klasztor OO. Bernardynów w Dukli
5. Cmentarze wojenne w Dukli
6. Cmentarz komunalny w Dukli
7. Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych
8. Aleja akacjowa
9. Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli
10. Dąb szypułkowy w Cergowej
11. Wieża widokowa na górze Cergowej
12. Ruiny synagogi w Dukli
13. Komora celna w Dukli
14. Średniowieczna zabudowa rynku w Dukli
15. Cmentarze żydowskie w Dukli
16. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dukli

ciąg dalszy na str. 4 ►



Spotkanie w Muzeum Historycznym - Pałac w Dukli rozpoczęła, witając przybyłych gości Krystyna Boczar-Rózewicz - koordynator projektu



Pierwsze wirtualne spaceru „Po Dukli” w goglach



W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele samorządu gminy Dukla i miasta Svidník - w pierwszym rzędzie z lewej



Primatorka Svidníka i burmistrz Dukli przekazują gogle z aplikacją offline dyr. Waldemarowi Półchłopkowi i przewodniczącemu Bohdanowi Goczowi

Fot. Agnieszka Matusik

Złota myśl:

„Każdy człowiek jest jak księżyc. Ma swoją drugą stronę, której nie pokazuje nikomu.”

(autor nieznany)

W majowym numerze:

Ścieżka „Po Dukli”	2
3 MAJOWE DNI – dlaczego świętujemy?	3
25 dębów na 25. rocznicę	4
Pielgrzymka do krzyża w Iwli po dwóch latach.....	4
Pochówek szczątków żołnierza na Cmentarzu Wojennym w Dukli.....	5
Promesa na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	5
Projekt: Dukla – Svidník 360°	6
Podsumowanie projektu „Dukla – Svidník 3600”	6
Remont kamienicy.....	6
GMINNY PRZEGLĄD PIOSENKI ZNANEJ I LUBIANEJ 2022	7
Kiermasz Wielkanocny w Ośrodku Kultury	7
Warsztaty z tworzenia wianków wielkanocnych	8
Uczniowie Szkoły Podstawowej w Jasionce	8
Pierwszy rozbiór Polski – zajęcie Galicji cz. 1.....	8
MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje.....	13
MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje.....	15
W pasiece.....	16
Prawo przy porannej kawie	16
Łowiectwo i ekologia.....	17
Magdalena Piróg Mistrzem Ortografii 2022	17
Płomień Pamięci.....	18

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Rózewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Agnieszka Matusik, Barbara Pudło

Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółko, Janusz Kubit

Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiestacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 2. 05. 2022 r.

Udostępniono do sprzedaży 5. 05. 2022 r. Nakład 300 egz.

OKŁADKA: Wiosna na dukielszczyźnie- góra Cergowa

Fot. Juliusz Stola

3 MAJOWE DNI – dlaczego świętujemy?

Majówka to dla nas wszystkich czas na odpoczynek w rodzinnym gronie czy wyjazd na kilkudniowy urlop i złapanie oddechu. Po miłym weekendzie majowym warto przypomnieć sobie nieco faktów z historii naszego narodu i nie tylko. Przypominamy zatem krótko powody, dla których na początku maja od lat obchodzimy święta i uroczystości państwowe. Święto pracy, Dzień Flagi oraz – zwińczające wiosenną przerwę - Święto Narodowe Trzeciego Maja, czyli pamiątkę uchwalenia, pierwszej w Europie i drugiej na świecie, konstytucji.

Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy, zwany Świętem Pracy

Święto Pracy ustanowione zostało po raz pierwszy w roku 1889 przez komunistyczną II Międzynarodówkę. Była to reakcja upamiętniająca masowe protesty robotników w Chicago z roku 1886 (tzw. Haymarket Riot). W czasie ich trwania doszło do zamieszek, w czego efekcie zginęło wiele osób, zarówno po stronie protestujących, jak i policji. W Polsce natomiast po raz pierwszy obchody Święta Pracy odbyły się już w roku 1890, bardzo często wbrew woli władz zaborczych. Organizowały je partie socjalistyczne, takie jak Polska Partia Socjalistyczna, Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy oraz żydowski Bund. Po odzyskaniu niepodległości w sejmie podnoszona była kwestia ustanowienia 1 maja świętem państwowym, a tym samym dniem wolnym od pracy. Doszło do tego jednak dopiero w roku 1950 r. z inicjatywy władz komunistycznych. W czasach PRL-u było to jedno z najważniejszych i hucznie obchodzonych świąt. A co roku organizowane były liczne pochody pierwszomajowe. Po upadku władz komunistycznych święto straciło na znaczeniu, a uroczystości nie mają charakteru państwowego, choć nadal 1 maja to dzień wolny od pracy.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej został ustanowiony przez Sejm w 2004 r. 2 maja to także Dzień Polonii i Polaków za granicą. Tego dnia obywatele zachęca się do wywieszania flag przy domach i mieszkaniach w ramach patriotycznego gestu podkreślenia wspólnoty i tożsamości narodowej. Często też z obchodami Dnia Flagi wiąże się organizacja przez instytucje państwowe wielu konkursów dla dzieci i dorosłych, co uczyć ma szacunku do symboli narodowych. Pamiętajmy, że wieszając flagę przy naszych domach powinniśmy zadbać, aby solidnie ją przymocować i zabezpieczyć przed ewentualnym zniszczeniem. Nie może dotykać podłoża, zamoczyć się lub pobrudzić. Ponadto, flaga powinna być wyprana i wyprasowana, nie powinna zawierać rysunków czy nadruków, bądź być popisana.

Święto Narodowe Trzeciego Maja

3 maja 1791 roku została uchwalona pierwsza polska i europejska, a zarazem druga na świecie, po amerykańskiej, konstytucja. Powstała na bazie oświeceniowych idei, świeży i rewolucyjny akt prawny miał na celu pomóc w odbudowywaniu potęgi Rzeczypospolitej, której istnienie było zagrożone. Droga do uchwalenia

ciąg dalszy na str. 5 ►

25 dębów na 25. rocznicę

wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Dukli

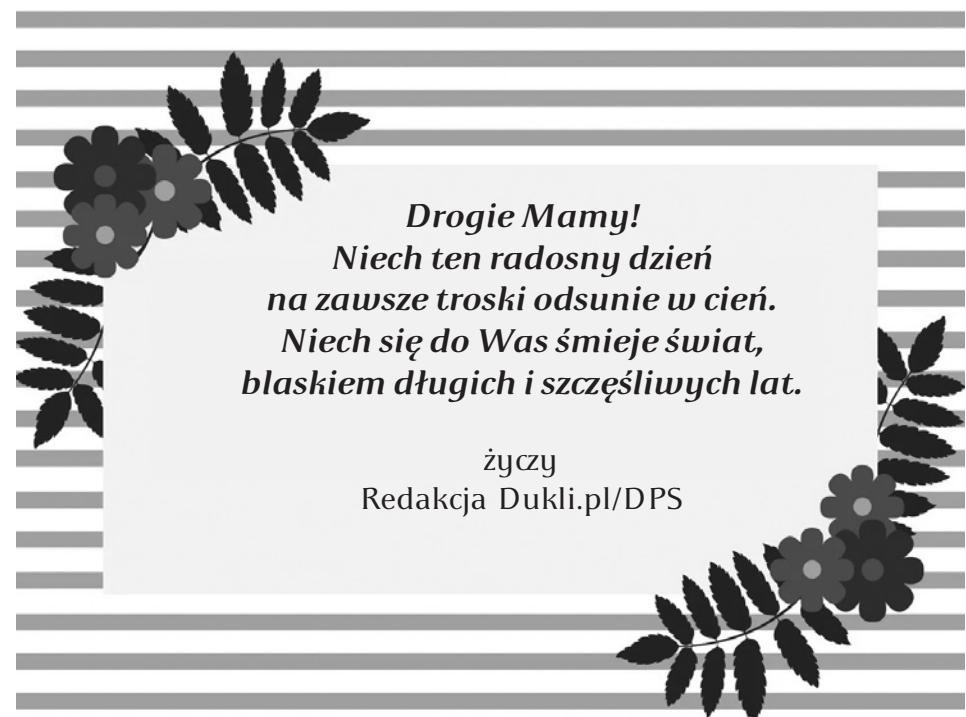
W piątek (22 kwietnia br.) na działce rekreacyjnej za Cmentarzem Wojennym w Dukli zorganizowano uroczyste sadzenie 25 dębów z okazji 25. rocznicy wizyty papieża Jana Pawła II w Dukli.

Z okazji 25. rocznicy wizyty papieża Jana Pawła II w Dukli, który przyjechał aby kanonizować św. Jana z Dukli. Sama kanonizacja odbyła się ze względów logistycznych na lotnisku w Krośnie. Z inicjatywy radnej powiatu krośnieńskiego i nauczycielki w Szkole Podstawowej w Dukli Józefy Winnickiej - Sawczuk i nauczycielki Pauliny Domaradzkiej, również ze Szkoły Podstawowej w Dukli zasadzono 25 dębów. W przedsięwzięcie włączyli się również Gmina Dukla udostępniając działkę, Nadleśnictwo Dukla sponsorując 25 dębów, Starostwo Powiatowe w Krośnie, sponsorując tablicę oraz uczniowie klasy II Szkoły Podstawowej w Dukli.

W sadzeniu dębów wzięli udział między innymi wicewojewoda podkarpacki Jolanta Sawicka, przewodniczący Rady Powiatu Krośnieńskiego Andrzej Krężałek,

starosta krośnieński Jan Pelczar, burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, zastępca burmistrza Dukli Łukasz Piróg, przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli Mariusz Folcik, wójt Jańsk Adam Dańczak, nadleśniczy Nadleśnictwa Dukla Zbigniew Żywiec, podkarpacki wicekurator oświaty Stanisław Fundakowski, Zygmunt Nowak, który był burmistrzem Dukli w czasie pielgrzymki papieża Jana Pawła II w 1997 roku, a także osoby, które były zaangażowane w przygotowanie papieskiej wizyty, ojcowie z klasztoru OO. Bernardynów oraz ks. prałat Stanisław Siara, który poświęcił posadzone dęby. Przy każdym drzewku postawiono dwa kamienie, na środku półleżący obelisk, na którym ma być zamontowana pamiątkowa tablica.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 11



Ścieżka „Po Dukli”

► dokończenie ze str. 2

Ścieżka rozpoczyna się przy Transgranicznej Informacji Turystycznej, na dworcu autobusowym, gdzie zainstalowana została Budka Nielefoniczna, przewodnik – podpowiadacz. Wykonano 5 tablic informacyjnych o wymiarach 200x150 cm, w tym jedną dwustronną, 9 tablic informacyjnych o wymiarach 150x100cm, jedną tablicę informacyjną 60x75 cm. Każdy przystanek został wyposażony w tabliczki z QR codem, z którego za pomocą smartfona można ściągnąć dane miejsce w wirtualnej rzeczywistości. Przystanek wieża widokowa na górze Cergowej został wyposażony w lunetę panoramiczną, zainstalowaną na górnej platformie a przy wieży postawiono stół i dwie ławy z drewna. Na przystanku MOSiR Dukla powstała wypożyczalnia rowerów z 8 rowerami górskimi i dwoma elektrycznymi, punkt małej elektromobilności, gdzie można naładować rower, komórkę laptop i stacje naprawy rowerów. Przygotowano i wydrukowano 2 tys. egzemplarzy foldera promującego ścieżkę „Po Dukli”. Celem projektu było uatrakcyjnienie transgranicznego szlaku rowerowego „Beskidzkie Muzea”, mającego kształt pętli o długości 321 km, na odcinku Dukla – Svidnik.

Na spotkaniu w Muzeum Historycznym – Pałac w Dukli burmistrz Dukli i primatorka Svidnika przekazali gołę do: dukielskiego muzeum na ręce dyrektora Waldemara Półchłopka i do Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej na ręce przewodniczącego Rady Towarzystwa Muzealnego Bohdana Gocza. Spotkanie zakończyło się skromnym poczęstunkiem uczestników spotkania.

Projekt Dukla – Svidnik 360° był współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Program Interreg VA Polska – Słowacja 2014 – 2020. Wartość całego projektu to 283 665,61 zł, w tym 76,49% z EFRR, 5% z budżetu państwa i 18,51% z budżetu Gminy Dukla.

Krystyna Boczar-Różewicz
koordynator projektu

Pochówek szczątków żołnierza na Cmentarzu Wojennym w Dukli

W sobotę 23 kwietnia 2022 roku na Cmentarzu Wojennym z II wojny światowej w Dukli pochowane zostały szczątki żołnierza z I Korpusu Armii Czechosłowackiej, o czym świadczą zachowane guziki wojskowe i kłamra od pasa wojskowego.

Szczątki żołnierza zostały odkryte w Zyndranowej jeszcze wiosną ubiegłego roku. W sobotę 23 kwietnia 2022 roku przy udziale archeologa Mirosława Mazurka i antropologa ekshumowano je i przewieziono do Dukli na Cmentarz Wojenny. Trumienka wraz ze szczątkami została pochowana w mogile nr 61. Uczestnicy pochówku odmówili „wieczne odpoczywanie..” i zapalili znicz. Wzięli w nim udział: burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, Barbara Belczyk – przedstawicielka Urzędu Miejskiego w Dukli, archeolog Mirosław Mazurek, Mateusz Such przedstawiciel Muzeum Historycznego – Pałac w Dukli, członkowie Stowarzyszenia Eksploracyjno Historycznego Galicja. Cała akcja poszukiwawcza odbyła się z inicjatywy Witolda Grzesika.

Podczas poszukiwań śladów szachów konfederatów barskich w Zyndranowej wiosną ubiegłego roku natrafiliśmy na szczątki ludzkie. Wykrywacz metalu dawał sygnał, że mamy coś metalowego. Po odkopaniu okazało się, że jest to kłamra od pasa wojskowego, natrafiliśmy również na kości ludzkie - powiedział Artur Hejnar – wiceprezes Stowarzyszenia Eksploracyjno Historycznego Galicja. Zawiadomiliśmy policję i uruchomiliśmy procedury obowiązujące przy tego typu odkryciu. W wyniku pozytywnych decyzji dzisiaj ekshumowane zostały szczątki żołnierza z I Korpusu Armii Czechosłowackiej, walczącej na tym terenie jesienią 1944 roku w czasie Operacji Karpacko-Dukielskiej - dodał Artur Hejnar. Podczas odkrywania szczątków ludzkich wydobyta została czaszka, kości długie kończyn dolnych i kończyn górnych. Przy

szczątkach żołnierza znaleziona została kłamra od pasa wojskowego, rzeczy osobiste: grzebyk, resztki ołówka schowanego w łuskę po naboju (zachował się fragment drewna i grafit, który długo się rozkłada), guziki wojskowe jakie mieli żołnierze z I Korpusu Czechosłowackiego, a nawet mały fragment munduru – relacjonował Mirosław Mazurek – archeolog.

Pani antropolog uczestnicząca w wydobywaniu szczątków w Zyndranowej oceniła wiek żołnierza na 35-40 lat. Grób żołnierza prawdopodobnie zrobiła natura, pokrywając zwłoki ziemią i roślinnością przez prawie 80 lat, a świadczyć o tym może ułożenie resztek kości rąk, nie wzdłuż tułowia i złożone na piersi, jak to czyni się przy pochówkach, ale rozrzucone jakby w rozpaczyliwym geście ratowania się. Jak było naprawdę, chyba nigdy się nie dowiemy. Szczątki żołnierza doczekały się godnego pochówku. Niech odpoczywa w pokoju.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str 10

Promesa na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego

Gmina Dukla otrzymała **promesę o wartości 425 tys. zł** na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Tylawie, będącej w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Uroczystość rozdania promes odbyła się w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie. Promesy wręczali: Wojewoda Podkarpacki Ewa Leniart, wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Piotr Pilch, Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP

w Rzeszowie Andrzej Babiec, prezes WFOŚ w Rzeszowie Adam Skiba, a także posłowie na Sejm RP: Piotr Babinetz, Zbigniew Chmielowiec i Fryderyk Kapinos. **Promesy dla gminy Dukla odebrali: zastępca Burmistrza Dukli Łukasz Piróg i prezes OSP Tylawa Stanisław Bauer.**

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 11

3 majowe dni - dlaczego świętujemy?

► dokończenie ze str. 5

ustawy zasadniczej nie była łatwa, gdyż proponowane przez jej twórców reformy, takie jak wprowadzenie monarchii dziedzicznej czy zakaz posiadania prywatnych wojsk, nie były po myśli wielu magnatów. Prace nad zmianami blokowali także agenci (jurgieltnicy) państw ościennych. Z tychże powodów twórcy konstytucji zmuszeni byli uciec się do metod, które dzisiaj byłyby najpewniej uznane za zamach stanu, bowiem posiedzenie sejmku

odbyło się bez powiadomienia wszystkich posłów, w dodatku w czasie przerwy świątecznej. Niestety, mimo sukcesu legislacyjnego, nigdy nie doszło do pełnego wdrożenia postanowień konstytucji w życie, a sposób obrad był bezpośrednią przyczyną do zawiązania konfederacji targowickiej, do dziś uznawanej za symbol zdrady. Targowiczanie uznali carycę Katarzynę za gwarantkę podstawowych praw w Polsce, dając jej pretekst do drugiego rozbioru Polski w roku 1773. Choć czas praktycznego

obowiązywania reform proponowanych przez Konstytucję 3 Maja był krótki, trwał bowiem zaledwie 14 miesięcy, to idee przez nią promowane żyły w świadomości Polaków, którzy dążyli do odrodzenia kraju i wprowadzenia sprawiedliwego ustroju. Patriotyczne postawy naszych przodków sprawiły, że po 123 latach Polska znów pojawiła się na mapie Europy, a po odzyskaniu niepodległości dzień 3 maja został uznany za święto państwowe.

Agata Ojdowska

Projekt: Dukla – Svidník 360°

Gmina Dukla zrealizowała projekt „Dukla – Svidník 360°”. W wyniku realizacji projektu zwiększyła się atrakcyjność transgranicznego szlaku rowerowego „Beskidzkie Muzea” po stronie polskiej i słowackiej. W ramach projektu została wykonana w obszarze Dukli, Cergowej i Zboiskach 16 przystankowa ścieżka historyczno-przyrodnicza „Po Dukli” o długości 13,5 km obejmująca atrakcje przyrodnicze i historyczne. Na ścieżce przy przystankach powstała mała infrastruktura turystyczna: tablice informacyjne, samoobsługowa stacja naprawy rowerów, stacja ładowania małej elektromobilności: rowerów, smartfonów, zakupiono 8 rowerów górskich i 2 rowery elektryczne, powstała wypożyczalnia rowerów. Na wieży widokowej, na górze Cergowej zainstalowano lunetę panoramiczną. W ramach projektu powstał nowy e-produkt – prezentacja Dukla –



Svidník 360°/VR tj. rozbudowany system promocji transgranicznego szlaku rowerowego „Beskidzkie Muzea” - powstała interaktywna ścieżka po Dukli i muzeach w Dukli, Zyndranowej, Olchowcu i Svidniku z wykorzystaniem aplikacji WEB i offline stworzoną na bazie panoram sferycznych z drona. Interaktywna prezentacja działa na płaszczyznach: w internecie pod wskazanym adresem www.360.dukla.pl i w goglach VR, poprzez stworzenie aplikacji (offline) i zainstalowaniu jej na goglach, wykorzystywanych jako osobne urządzenie. Wydany został informator trójjęzyczny (polsko, angielsko, słowacki): Ścieżka historyczno-przyrodnicza „Po Dukli”.

Wartość projektu: 65 360,74€, w tym udział środków z EFRR : 49 994,43€ - 76,49%, środki z budżetu państwa: 3 268,03€ - 5%, udział własny Gminy Dukla – 12 098,28€. Partner słowacki – Mesto Svidník (bezfianсовy).

Termin realizacji projektu: 1.05.2021-30.04.2022 r.

Projekt „Dukla – Svidník360°” realizowany przez gminę Dukla – partnera wiodącego i Mesta Svidník - partnera słowackiego jest współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Program Współpracy Transgranicznej INTERREG VA Polska – Słowacja 2014-2020.

niu jej na goglach, wykorzystywanych jako osobne urządzenie. Po wirtualnych spacerach część zaproszonych gości zwiedziła Muzeum Kultury Ukraińskiej z przewodnikiem. Wspólne spotkanie zakończono skromnym poczęstunkiem.

Projekt Dukla – Svidník 360o był współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Program Interreg VA Polska – Słowacja 2014 – 2020. Wartość całego projektu to 283 665,61 zł, w tym 76,49% z EFRR, 5% z budżetu państwa i 18,51% z budżetu Gminy Dukla. Gmina Dukla była partnerem wiodącym projektu, Mesto Svidník partnerem bezfinansowym.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 9

Remont kamienicy

Rozpoczęły się prace remontowe części elewacji budynku – Rynek 19. Umowę z wykonawcą zawarła Wspólnota Mieszkaniowa - Rynek 19, reprezentowana przez administratora Gospodarkę Komunalną i Mieszkaniową w Dukli. Gmina Dukla jako współwłaściciel będzie partycypować w kosztach remontu. Zakres prac obejmuje: skucie starych i położenie nowych tynków na elewacji budynku przeznaczonej do remontu, uzupełnienie ubytków materiałem tożsamym tj. cegłą lub kamieniem. Tynki pomalowane zostaną paletą trzech kolorów bieli i dwóch odcieni beżu. Wymienione zostaną rury spustowe z blachy stalowej ocynkowanej i parapety stalowe zewnętrzne.

kbr

Fot. str. 20 Sabina Mucha, kbr



informuje

38-450 Dukla, ul. Kościuszki 4
tel/fax: 13 43 300 25
e-mail: osrodek kultury@dukla.pl

GMINNY PRZEGLĄD PIOSENKI ZNANEJ I LUBIANEJ 2022

Wspomnienie w 5 rocznicę śmierci artysty Zbigniewa Wodeckiego (1950-1917) - piosenkarza, multiinstrumentalisty, kompozytora, aranżera, prezentera i aktora.

REGULAMIN

- Przeegląd jest imprezą otwartą dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Dukla
- Przeegląd przeprowadzony zostanie w następujących kategoriach wiekowych:
 - I - dzieci do lat 6
 - II - klasy od I-III
 - III - klasy IV-VI
 - IV - klasy VII - VIII
 - V - szkoły ponadpodstawowe i dorośli
- Każdy solista lub duet przygotowuje jeden utwór Zbigniewa Wodeckiego do podkładu muzycznego.
- Oceny prezentacji dokona powołana przez organizatora komisja artystyczna.
- Kryteria oceny:
 - możliwości głosowe uczestnika,
 - dobór repertuaru,
 - poziom wykonania,
 - ogólny wyraz artystyczny.
- Komisja przyzna wyróżnienia jako nagrody główne i może przyznać GRAND PRIX przeeglądu.
- Wypełnione karty zgłoszenia i zgodę RODO należy przesłać na adres norbert@dukla.pl do 29 kwietnia do godz. 16.00
- Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w regulaminie i ostatecznej jego interpretacji.

9. Przeegląd odbędzie się: 6 maja (piątek) 2022r. godz. 9.00, ul. Kościuszki 4, sala kinowo-teatralna Ośrodka Kultury.

Karta zgłoszenia

Gminny Przeegląd Piosenki Znanej i Lubianej 2022

imię i nazwisko uczestnika
tytuł prezentacji
.....
kategoria wiekowa
instytucja delegująca
.....
opiekun (tel.)
.....

Zgoda RODO

Wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych mojego dziecka przez Ośrodek Kultury w Dukli, ul. Kościuszki 4, 38-450 Dukla w celach promocji wydarzenia.

Wyrażam zgodę na publikację wizerunku mojego dziecka na stronach www.Osrodek Kultury, na tablicach informacyjnych Ośrodka Kultury i w miesięczniku „Dukla.pl” w celu promocji wydarzeń kulturalnych.

Oświadczam, że zapoznałem/lam się art. 13 ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony danych osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchybień dyrektywy 95/46/WE (RODO).

.....
Data, podpis rodzica / opiekuna prawnego

Kiermasz Wielkanocny w Ośrodku Kultury

W Niedzielę Palmową, już tradycyjnie, Ośrodek Kultury w Dukli zorganizował Kiermasz Wielkanocny.

10 kwietnia 2022 w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej na stoiskach z jadłem i rękodziełem zaprezentowały się Koła Gospodyń Wiejskich m.in. z Myszkowskiego, Łęk Dukielskich, Zawadki Rymanowskiej i Mszany. Po raz

pierwszy gościliśmy Fundację z Łęk Dukielskich. Goście, którzy nas odwiedzili, mogli skosztować tradycyjnych potraw i zakupić ciasta świąteczne, żurek, krokiety, gołąbki, różnego rodzaju stroiki i ozdoby świąteczne. Dodatkowo pani Anna Fesz

z Barwinka przygotowała do degustacji 3 baby wielkanocne, kilka sałatek i chrzan, a na stoisku Pani Anny Mazurek z Jasionki gościły pieczone barany, koszyki z ciasta i różnego rodzaju swojskie chleby. Gościliśmy również lokalnych rękodzielników panią Barbarę Marchewkę z pisankami w najróżniejszych formach i wiankowych zestawieniach i Panią Beata Witkowską z córką z ogromem najróżniejszych ozdób wielkanocnych.

Norbert Uliasz
Fot. str. 12

Warsztaty z tworzenia wianków wielkanocnych

5 kwietnia br. w sali plastycznej Ośrodka Kultury w Dukli odbyły się kreatywne warsztaty z tworzenia wianków wielkanocnych. Uczestniczki wykonały bazę wianków z naturalnych materiałów, gałązek brzozy, wierzby, bazi, mchu. Do dekoracyjnego wykończenia użyły piórek, gniazdek z siana, wielokolorowych jajek, wstążeczek oraz

innych ozdób związanych z wiosną i okresem wielkanocnym. W warsztatach udział wzięły mieszkanki gminy Dukla oraz Pannie z Ukrainy, które obecnie przebywają na naszym terenie. Zapał twórczy i chęć do pracy zaowocowały powstaniem pięknych ozdób, którymi można udekorować świąteczny stół.

Anna Lenkiewicz
Fot. str. 12

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Jasionce

laureatami tegorocznej edycji konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”.

12 kwietnia 2022 roku w Urzędzie Marszałkowskim w Rzeszowie odbył się czwarty wojewódzki etap konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”.

Celem konkursu było zarówno zdobywanie i pogłębianie wiedzy na temat polskich parków krajobrazowych i innych zagadnień z dziedziny ekologii, rozwijanie zainteresowań z zakresu ochrony środowiska, zamiłowania i szacunku dla przyrody oraz piękna otaczającego nas świata.

W konkursie brali udział uczniowie szkół podstawowych z gmin wchodzących w skład parków krajobrazowych i ich otulin.

Drużyna Szkoły Podstawowej w Jasionce w składzie: **Zuzanna Nowak, Marek Leśniak i Jakub Parylak**, biorąc udział w rywalizacjach konkursowych, przeszła czteroetapową „ścieżkę przyrodniczą”, każdą zakończoną sukcesem.

Pierwszy rozbiór Polski – zajęcie Galicji cz. 1

W 2022 roku mija dwieście pięćdziesiąt lat, czyli ćwierć tysiąclecia, od kiedy sąsiednie państwa: Rosja, Prusy i Austria dokonały w 1772 roku pierwszego rozbioru części terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Niestosownym zachowaniem byłoby w Polsce świętować czy nawet obchodzić tę rocznicę, jednakże wypada przypomnieć zarys tła wydarzeń, które doprowadziły do rozbioru oraz jego późniejszą legitymizację przez sejm pod naciskiem ościennych państw; z przestroga aby tamte wydarzenia nigdy więcej się nie powtórzyły. Pomni tamtych czasów, winniśmy stale zwracać uwagę na najbliższe Polsce otoczenie, albowiem zamiary sąsiednich związków państwowych

pozostały względem Rzeczypospolitej bez zmian, zmieniły się jedynie sposoby i metody uzależnienia. Wskazanie to dotyczy przede wszystkim grupy sprawującej władzę w każdym okresie czasu.

Zwłaszcza XVII wiek zaznaczył się w historii Rzeczypospolitej licznymi wojnami mającymi na celu głównie obronę terytorium państwa obejmującego łącznie prawie milion kilometrów kwadratowych (1619) z unijną Litwą. Większość sąsiednich państw (Rosja, Prusy, Austria, Szwecja, Turcja) najeżdżały zbrojnie ziemie Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a do tego zaistniał jeszcze wewnętrzny konflikt na ziemiach kresowych związany z zapisem do rejestru kozaków zapor-

skich, którego największe nasilenie nastąpiło podczas powstania Chmielnickiego (1648-1654). Nastąpił XVIII wiek, w którym osłabiona Rzeczypospolita rządzona była w latach 1697-1763 przez elektorów saskich, z dwoma kilkuletnimi przerwami na panowanie Stanisława Leszczyńskiego. Po śmierci Jana III Sobieskiego, sejm elekcyjny zebrały w 1697 roku dokonał ostatni raz wyboru nowego króla Augusta II Mocnego (elektor saski Fryderyk August I Wettyn) bez asysty obcych wojsk. Rządy Sasów przyniosły znaczne osłabienie władzy monarszej i postępujący upadek kraju. Szlachta, a zwłaszcza magnateria, nie miała interesu w silnej władzy królewskiej, a szerząca się anarchia w państwie była dla nich korzystna. Prusy już od 1709 roku namawiały cara do rozbioru Polski. Samodzierżawca Piotr I oraz jego następcy zamierzali jednak utrzymać całą Rzeczypospolitą jako swój protektorat, którym Rosja nie zamierzała się z nikim dzielić.

ciąg dalszy na str. 14 ►

Ścieżka „Po Dukli”



Trójjęzyczny przewodnik po ścieżce historyczno-przyrodniczej „Po Dukli”

Fot. Agnieszka Matusik



Wspólne zdjęcie uczestników spotkania

Podsumowanie projektu „Dukla - Svidnik 360°” w Svidniku



Prezentacja projektu w Ukraińskim Muzeum w Svidniku



Uczestnicy spotkania



Pamiątkowe zdjęcie uczestników spotkania w Svidniku

Fot. Anna Chłopecka, kbr



Wirtualne spacer po muzeach na transgranicznym szlaku rowerowym „Beskidzkie Muzea”

Pierwszy rozbiór Polski - zajęcie Galicji



Herb Austrii



Herb Galicji

Pochówek szczątków żołnierza na cmentarzu wojennym w Dukli



1. Uczestnicy pochówku na Cmentarzu Wojennym w Dukli



2. Ekshumowane szczątki żołnierza w trumience i grobie (kwatery nr 61)



3. Szczątki żołnierza odkryte w Zydranowej



4. Odkryta klamra od pasa wojskowego, guzik i fragment munduru



5. Odkryta klamra po oczyszczeniu

Fot. 3, 4, 5 Artur Hejnar,
1, 2, 6 Krystyna Boczar-Różewicz



6. Chwila zadumy nad grobem

Płomień pamięci



Pamiętkowa plakietka

Fot. Maria Walczak, Michał Szopa



Msza św. i ognisko na szczycie góry Cergowej



Promesa na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego



Przedstawiciele gminy Dukla odbierają promesę na zakup samochodu



Pamiętkowe zdjęcie przed KW PSP w Rzeszowie, pierwszy z lewej Stanisław Bauer, trzeci z lewej zastępca burmistrza Dukli Łukasz Pióg

Fot. [arch. gmina Miejsce Piastowe]

25 dębów na 25. lecie



Rozpoczęcie uroczystości sadzenia dębów



Burmistrzowie Andrzej Bytnar, burmistrz I i II kadencji Zygmunt Nowak i wójt Jaślik Adam Dańczak sadzą wspólnie dąb



Fot. Jacek Koszczan

Ojcowie z klasztoru OO. Bernardynów i ks. Stanisław Siara sadzili wspólnego dęba



Uczestnicy uroczystości sadzenia dębów



Darczyńcy dębów - Nadleśniczy Nadleśnictwa Dukla Zbigniew Żywiec i zastępca Nadleśniczego Stanisław Gazda

Warsztaty z tworzenia wianków wielkanocnych

Gminne dyktando „Złotosłów”



Uczestniczek przygotowania bazy do wianków



I dzieło gotowe!



Uczestnicy dyktanda

Fot. [arch. OK w Dukli]

Kiermasz Wielkanocny w Ośrodku Kultury



Na kiermaszu można było zakupić ozdoby i wypieki



Trening siatkarek z reprezentantką Polski



Pierwsze starcie piłkarzy w rundzie wiosennej



Rocznik 2011

Inauguracja rundy rewanżowej w Krośnieńskiej Lidze Młodzika

Fot. [arch. MOSiR Dukla]



MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje

Pierwsze starcie piłkarzy w rundzie wiosennej

Podkarpacka Liga Orlika Starszego

Chłopcy z grupy U-11 rozegrali pierwszą kolejkę rundy wiosennej, która odbyła się w Jasle. Gospodarzem turnieju był zespół Global Soccer Academy Jasło.

W wiosennej edycji rywalizować będą z Orzełkami Brzozów, UKS Szóstka Jasło, Global Soccer Academy Jasło, Ziomki Rzeszów.

Chłopcy zaprezentowali się z dobrej strony we wszystkich pojedynkach, jednak mamy jeszcze nad czym popracować. Trudności sprawiało wykończenie sytuacji podbramkowych oraz pojawiały się pojedyncze błędy w obronie. Wyjazd do Jasła możemy zapisać na plus.

Dziękujemy za rywalizację wszystkim zespołom.

Daniel Ożga
Fot. str. 12

Inauguracja rundy rewanżowej w Krośnieńskiej Lidze Młodzika

Inauguracja rundy rewanżowej w Krośnieńskiej Lidze Młodzika nie wypadła najlepiej w wykonaniu młodzików z dukielskiego klubu.

Po słabym meczu przegraliśmy z lepiej dysponowaną Iwonką Iwonicz 4-0.

Proste błędy w obronie, brak zaangażowania oraz słaba skuteczność to tylko kilka z nielicznych powodów słabej dyspozycji drużyny. Niemniej jednak nie załamujemy się, mobilizujemy i walczymy dalej.

Skład drużyny: Rapała Jacek, Korzec Franciszek, Gralek Maciej, Munia Szymon, Stec Łukasz, Majer Adrian, Kozubal Jakub, Szafarz Michał, Szopa Stanisław, Jasiński Karol, Kostyra Michał, Gajek Jakub, Kania Oliwier, Korab Florian

Piotr Drozd
Fot. str. 12

Trening młodych siatkarek z byłą reprezentantką Polski

W środę 20 kwietnia podczas treningu młodych siatkarek MOSiR Dukla mieliśmy przyjemność gościć Lucynę Borek, byłą reprezentantkę Polski siatkarek, obecnie zawodniczkę Karpaty Krosno. Oprócz pamiątkowych zdjęć, autografów nasze najmłodsze siatkarki miały okazję zagrać z naszym Gościem. Mamy nadzieję, że cenne rady pani Lucyny zostaną wykorzystane i zachęcą dziewczęta do aktywnego uczestnictwa w treningach, zdobywania i doskonalenia umiejętności sportowych. Serdeczne podziękowania dla pani Lucyny Borek za przyjęcie zaproszenia i wspólny trening.

Damian Leśniak
Fot. str. 12

Pracowity weekend siatkarek

Drugi weekend kwietnia okazał się wyjątkowo pracowity w wykonaniu dukielskich siatkarek, gdyż rywalizowały w turniejach Kinder+Sport. Najpierw w sobotę do rywalizacji przystąpiły 4-ki. Zespół MOSiR Dukla I (Magdalena Piróg, Ula Jakiela, Klaudia Bałuta, Karolina Szczepanik) zajął miejsce II. Druga drużyna w składzie (Inga Gumienny, Adrianna Kowalska, Magdalena Opałka, Anita Olszyk, Kamila Jędrzejczak, Zuzanna Maślanka) zakończyły zmagania na miejscu VI. Drużyna MOSiR Dukla III (Kornelia Bołas, Julia Bąk, Sara Zimny, Zosia Sobolewska, Lena Gulba) miejsce X. Tuż po zakończeniu rywalizacji w starszej kategorii na parkiet wybiegły dziewczęta w kategorii 3-ki. Tu na trzecim stopniu podium uplasował się I zespół (Karolina Szczepanik, Zuzanna Maślanka, Kamila Jędrzejczak). Na miejscu V – Anita Olszyk, Adrianna Kowalska, Magdalena Opałka, Kornelia Bołas. Trzecia drużyna w składzie: Milena Pudło, Sara Zimny, Julia Bąk, Inga Gumienny tym razem za miejscem VII.

W niedzielę w Krośnie rywalizowały najmłodsze kategorie w turnieju 2-ek. Na miejscu IV – Amelia Maślanka, Amelia Kucharska. Miejsce VII – Iga Krowicka, Blanka Belezzyk. Miejsce VIII – Lena Szyszlak, Oliwia Gadzała, Marysia Jaskółka oraz miejsce miejsce XI – Sara Możdżan, Hania Drozd.

Były to ostatnie turnieje eliminacyjne w rozgrywkach Kinder+Sport rozegrane w naszej grupie. Do półfinałów wojewódzkich zakwalifikowało się aż 5 zespołów!!

W kategorii 2-ki: 2 drużyny

W kategorii 3-ki: 2 drużyny

W kategorii 4-ki: 1 drużyna

Damian Leśniak

Podhale Cup 2022

Chłopcy z piłkarskiej grupy U-11 wzięli udział w dwudniowym turnieju, który rozgrywany był w Nowym Targu. Przez 2 dni rozgrywek dukielska drużyna zaprezentowała się naprawdę z dobrej strony. Graliśmy z mocnymi zespołami z całej Polski. W 12 pojedynkach odnieśliśmy 6 zwycięstw przy czym na brawa zasługuje zaangażowanie chłopaków i wola walki. W pierwszym dniu rywalizowaliśmy w grupie B z: Skra Częstochowa, AGP Gliwice, Juventus Academy Warszawa, Rodło Opole, Wiatr Ludźmierz, Masterkids Skawa. Natomiast w drugim dniu konkurowaliśmy w grupie brązowej z: MKS Sucha Beskidzka, FK Těrlicko, APN Knurów, Płomień Połomia, Młoda Orawa, Wiatr Ludźmierz.

W finale w grupie brązowej zajęliśmy 2 miejsce. Zwycięzcą całego turnieju została drużyna Skra Częstochowa. Najlepszym zawodnikiem naszego zespołu został Kornel Bobula, wyróżnienie od trenera otrzymał Szymon Bik. To był naprawdę udany wyjazd, dzięki któremu zdobyliśmy nowe doświadczenia i mogliśmy szlifować umiejętności piłkarskie.

Daniel Ożga
Fot. str. 19

Pierwszy rozbiór Polski - zajęcie Galicji cz. 1

▶ dokończenie ze str. 8

Za czasów Augusta III (1733-1763), który został wybrany polskim królem przez 15 senatorów i około 600 szlachty, wspartych rosyjskimi żołnierzami, sejm zebrał się czternaście razy, jednak trzynastokrotnie był zrywany przez posłów (*liberum veto*) opłacanych przez obce rządy, co uniemożliwiło jakiegokolwiek zmiany czy reformy państwa. Saskiego króla na polskim tronie wspierał jego pierwszy minister, wszechwładny i przekupny intrygant - Henryk Brühl, ojciec Marii Amalii Mniszchowej. Wiosną 1763 roku król August III wraz z Brühlem wyjechał do Drezna, gdzie obaj ciężko zachorowali; po czym w październiku tego roku; pierwszy król, a po nim Brühl, zmarli w trzytygodniowym odstępie czasu. Po party akcją agitacyjną stronnictwa Familii Czartoryskich, która zniechęciła przeciwników kandydata na króla do protestów, 7 września 1764 roku na polu elekcyjnym na Woli, Stanisław August Poniatowski został przez ponad pięciotysięczną zgromadzoną na sejmie szlachtę wybrany na ostatniego króla Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Dla poparcia jego wyboru uprzednio wkroczyły do Polski wojska rosyjskie, pozostając w niej aż do czasu rozbiorów. Rosyjski poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny w Warszawie Mikołaj Repnin potężniejsze miał wpływy i znaczenie narzucone siłą przybyłego ze wschodu wojska, niż król Stanisław August i w rzeczywistości w imieniu Rosji sprawował w Polsce nieformalną władzę. Po śmierci marszałka wielkiego koronnego Franciszka Bielińskiego w 1766 roku, Jerzy August Wandalin Mniszech jako długoletni marszałek nadworny spodziewał się otrzymać ten urząd. Król jednak wielką łaskę marszałkowską powierzył dotychczasowemu strażnikowi wielkiemu koronnemu Stanisławowi Lubomirskiemu, a Mniszech obrażony złożył łaskę nadworną i wyjechał do Dukli.

W czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego, w sytuacji bezpośredniej rosyjskiej ingerencji w sprawy polskie, Rzeczypospolita mogła zachować formalną niepodległość, gdyby nie podejmowane przez światlejszą część społeczeństwa próby reformowania państwa i odzyskania pełnej suwerenności. Wystąpiono o zniesienie *liberum veto* i innych wad ustroju, które obezwładniały Rzeczypospolitą; a na sejmie zwołanym w 1767 roku miano rozstrzygnąć te sprawy. Równouprawnienie innowierców stało się pretekstem do mieszania się Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej, a rozwiązanie tej kwestii

miało być osią polityki rosyjskiej w Polsce. Proponowane nowe zasady ustrojowe państwa, sprawy wewnętrzne, rozstrzygane zgodnie z liberum veto oraz sprawy ekonomiczne głosowane większością, miały w ocenie Rosji zasadnicze znaczenie dla uzależnienia Polski, tak, że *przy swoim głosie wolnym, i z takimi prawami kardynalnemi, pozostanie Polska na zawsze, przy wewnętrznym swym bezwładzie, politycznem dla nas zerem* (z listu ministra spraw zagranicznych Rosji Nikity Panina do posła rosyjskiego w Warszawie Nikołaja Repnina) W nocy z 13/14 października 1767 roku senator biskup krakowski Kajetan Ignacy Sołtyk został zatrzymany podczas kolacji w pałacu Mniszcha w Warszawie i wraz z innymi senatorami (biskupem kijowskim Józefem Żałuskim, hetmanem polnym koronnym Wacławem Rzewuskim oraz jego synem; posłem podolskim Sewerynem Rzewuskim), stanowiącymi kierownictwo konfederacji radomskiej, zostali podczas trwania sejmku uwięzieni i wywiezieni do Kaługi, skąd powrócili dopiero w 1773 roku. Czyn ten stał się jedną z głównych przyczyn zawiązania w 1768 roku konfederacji barskiej. Biskup Kajetan Sołtyk był wcześniej stronnikiem *Kamaryli pana z Dukli* (Jerzy August Wandalin Mniszech) i z tej racji często przebywał w Dukli, gdzie przypisuje mu się posiadanie rezydencji-pałacu, mającego się jakoby znajdować w północno-zachodnim narożniku rynku (obecnie ul. 3 Maja 2). W samym Krakowie natomiast biskup Sołtyk po powrocie z uwięzienia nabył na Rynku Głównym pałac Krzysztoforów. Biskup Sołtyk nakłonił też swego przyjaciela Mniszcha do przyjęcia 25 czerwca 1773 roku od króla Poniatowskiego kasztelanii krakowskiej. 24 lutego 1768 roku Rzeczypospolita podpisała z Rosją Traktat wieczystej przyjaźni, mocą którego stawała się protektorem rosyjskim. Dwa dni później przyjęto prawa kardynalne wraz z prawem równouprawnienia dysydentów.

Zryw niepodległościowy jakim była związana 29 lutego 1768 roku konfederacja barska skierowana przeciw innowiercom, Rosji i uległemu jej polskiemu królowi oraz coraz mniej spolegliwa postawa polskiego dworu królewskiego, dostrzegającego potrzebę reformy państwa, przyspieszyły decyzję Rosji o jednostronne zajęcie Polski. Rozbiorem Rzeczypospolitej, obok Prus, zainteresowana była również Austria, poszukująca rekompensat terytorialnych, ale zbyt słaba na odzyskanie Śląska, utraconego na rzecz Prus. Już w 1769 roku,

wykorzystując zamieszanie w Polsce, Wiedeń zdecydował się na zagarnięcie pozostających od XV wieku w polskim władaniu miast na Spiszu. Rada Generalna Stanów Skonfederowanych Konfederacji Barskiej (tzw. Generalność – naczelny organ władz konfederacji barskiej), korzystając z „gościnności” cesarskiej, nie protestowała przeciw temu posunięciu, uważając je za korzystną dla konfederatów osłonę na wypadek niepomyślnego starcia z wojskami rosyjskimi.

W 1769 roku, na polecenie cesarzowej Marii Teresy i jej współsprawującego władzę syna Józefa II, rozciągnięto władztwo austriackie nad terytorium administrowanym przez starostę spiskiego, co było wstępem do zagarnięcia w następnym roku południowych części starostw: czorsztyńskiego, nowotarskiego i sądeckiego. Wówczas to wojska austriackie ustanowiły pod pretekstem ochrony przed szalejącą w Rzeczypospolitej epidemią dżumy dymentniczej tzw. „kordon sanitarny”, obejmującą z początku starostwo spiskie. Trwające pertraktacje ościennych państw na temat ewentualnego rozbioru Rzeczypospolitej pozwoliły uczynić z zarazy stosowny pretekst dla podjęcia realnych kroków w kierunku zaboru części polskiego terytorium. Po ustanowieniu kordonu sanitarnego, przy traktach i gościńcach przechodzących przez granicę powstawały po stronie węgierskiej stacje kontumacyjne, w których poddawano kwarantannie ludzi, zwierzęta oraz rzeczy wywożone z oraz przywożone do Polski. Tak też było w przypadku przejścia granicznego Barwinek-Felső-Komárnok (słow. Vyšný Komárnik), gdzie zaraz przy granicy i drodze na południe znajdował się zespół kilku budynków służących kwarantannie, co potwierdza tzw. mapa Miega (1779-1783). 20 listopada 1770 roku cesarzowa Maria Teresa zaakceptowała dokonaną aneksję Spisza do Królestwa Węgier. Austriacka okupacja części Podhala trwała do 1772 roku, choć władze austriackie zapewniały, iż tereny te oficjalnie pozostają częścią Korony, gdy wkrótce zostały one włączone do Galicji. Należy cofnąć się do tzw. zastawu spiskiego, który był umową zawartą 8 listopada 1412 roku pomiędzy królem węgierskim i zarazem cesarzem rzymskim Zygmuntem Luksemburskim a królem Polski Władysławem Jagiełłą, na podstawie dokumentu wystawionego przez króla węgierskiego w Zagrzebiu. Zastaw należących wówczas do Węgier a wcześniej do Polski: Lubowli, Podolińca i Gniazd oraz 13 innych miast spiskich wraz z przynależnymi do nich terenami i 15 okolicznych wsi, wydzielonych z tzw.

MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje

Mateusz Błaż zwycięzcą IV Biegu Rysia

W sobotę, 23 kwietnia 2022 r. w Dukli odbył się IV Bieg Rysia. Pogoda dopisała, idealna temperatura do rywalizacji biegowej na 14,5 km trasie, której start miał miejsce z Dukielskiego Rynku. O godzinie 14:00, 93 biegaczy ruszyło w kierunku Jasionki, Przylasku, na szczyt Cergowej, zbiegając szlakiem w kierunku Zakluczyny, osiągając metę ponownie na Dukielskim Rynku. Najszybciej trasę pokonał **Mateusz Błaż** z Komborni, wyprzedzając **Damiana Dziewińskiego** z Sanoka, oraz trzeciego na mecie **Krzysztofa Wiernusza** reprezentanta Finisz Rymanów. Wśród pań, najlepsza okazała się **Elżbieta Telesz** z miejscowości Baryczka, **Anna Skóra** z Jedlicza zajmuje drugie miejsce, trzecie wybiegała **Magdalena Musialik** z Rzeszowa. Na mecie wszyscy uczestnicy byli dekorowani pamiątkowym medalem. Smaczny żurek serował Browar Dukla, współorganizator biegu.

W rywalizacji brali udział przedstawiciele Gminy Dukla:
Małgorzata Cichoń kat. wiekowa 20-39 lat – 4 miejsce
Aleksandra Szczurek kat. wiekowa 20-39 – 5 miejsce
Bogusław Belcik kat. wiekowa 20-39 – 3 miejsce

Mateusz Lorenc
Fot. str. 19

Rywalizacja kolarzy górskich

24 kwietnia 2022 r. kilkoro kolarzy górskich naszej sekcji wystartowało w zawodach maratony.pl Dare2be w Wierchosławicach koło Tarnowa. Jadąc na zawody, z nieba padał deszcz, było zimno, co zapowiadało błoto na trasie. W miarę zbliżania się startu o godz. 11:00 robiło się coraz cieplej. “Rozkminka” jak to się ubrać, aby się nie przegrzać, bo trasa bardzo szybka, płaska. Pyk, ustawieni na starcie, dla naszych zawodników to pierwszy start w tym roku. Ruszamy, 176 kolarzy łącznie na trzech dystansach. Kompleks leśny super zadbany, ścieżki utwardzone, widać, że Nadleśnictwo Dąbrowa Tarnowska dba tak, jak dbać należy! Dla najszybszych, dystans najkrótszy 34 km zajmuje niewiele ponad 1 godzinę, a dla innych ponad 2 godziny. Na mecie meldujemy się wszyscy bez żadnych przygód. W kategorii dzieci Wiktor Milan jest najszybszy. Brawo!

Kategoria dzieci
1 miejsce – Wiktor Milan
Kategoria K2
3 miejsce – Małgorzata Cichoń
Kategoria M2
3 miejsce – Michał Niezgoda
9 miejsce – Przemysław Korzec

Prowincji XXIV Spiskich Miast Saskich, stanowił zabezpieczenie zwrotu pożyczki, której Jagiełło udzielił Zygmuntowi. Pożyczona została wówczas kwota 37 000 kop groszy praskich, czyli ówczesnie około 7,5 tony czystego srebra (ponad 8 ton monet; zważywszy, że w owych czasach jeden koń kosztował około 300 groszy praskich, stanowiła ona w przybliżeniu wartość 7400 koni). Pieniądze te pochodziły głównie z odszkodowań wojennych wypłaconych Polsce przez Krzyżaków po pokoju toruńskim z 1411 roku. Pożyczka miała zostać zwrócona w tej samej wysokości i w tym samym miejscu, gdzie ją wypłacono – na węgierskim wówczas zamku w Niedzicy. Z zastawionych terytoriów utworzono starostwo spiskie, z siedzibą na zamku lubowlańskim, składające się z dominium lubowlańskiego, które potraktowano jako ziemię odzyskane. Strona polska uważała, że okręg lubowlańsko-podoliniecki był związany z Polską politycznie i gospodarczo od początków państwowości i dopiero po śmierci w 1301 roku ostatniego z Arpadów króla węgierskiego - Andrzeja III, został Polsce odebrany. Formalnie zastawiony teren pozostawał własnością króla węgierskiego, a polski monarcha był jego użytkownikiem. Władzę nad tym terytorium sprawowali polscy starostowie. W 1745 roku na zamku w Lubowli zmarł Teodor Lubomirski, kończąc pięciopoko-

leniowe rządy rodu Lubomirskich w starostwie spiskim i zamek wraz z resztą zastawionego majątku powrócił do polskiego króla. August III Sas подарował go swojej małżonce, córce węgierskiego króla Józefa I - Marii Józefie, która podjęła działania w kierunku jego przebudowy, ale jej śmierć w 1757 roku położyła kres tym zamiarom.

Opracował: Janusz Kubit
Ilustracje str.9
cdn

10 miejsce – Maciej Mierzejewski
12 miejsce – Konrad Zima
15 miejsce – Przemysław Kowalski
Kategoria M4
26 miejsce – Mateusz Lorenc
Kategoria M5
5 miejsce – Mariusz Mikos

Autor: Mateusz Lorenc,
Fot. Piotr Milan, str. 19

Pielgrzymka do krzyża w Iwli po dwóch latach

21 maja 2022 roku (sobota) odbędzie się pielgrzymka do Krzyża Wdzięczności, wznowiona po dwóch latach i zostanie odprawiona msza św. polowa w lesie Łazy – Kąt w Iwli za Ojczyznę i o pokój na świecie.

- W programie:**
- godz. 13.30 – wyjście na Mszę Św. spod domu ks. Ryszarda Szwasta,
 - godz. 15.30 – Msza Św. w intencji Ojczyzny i o pokój na świecie,
 - godz. 16.30 wmurowanie dwóch tablic z okazji:
 - 100. lecia urodzin św. Jana Pawła II,
 - 100. lecia Bitwy Warszawskiej

W pielgrzymce zapowiedział swój udział bp. Stanisław Jamrozek. Po Mszy św. uczestunek i wykłady zaproszonych gości przy domu rodzinnym ks. Ryszarda Szwasta. Zapraszamy

Organizatorzy

W pszczelarstwie karty rozdaje pogoda

W listopadzie listopadzie opisywałem kradzież w pasiece. Złodziej kradł pokarm zimowy z uli. W jakim celu nikt nie wie. Mielśmy do czynienia z jednym nicpniem. W ostatnim miesiącu ukazał się reportaż o „miodzie”, który nie był miodem. Jak widać niemiodne lata przynoszą rezultaty. Tu z kolei negatywnym bohaterem był przedsiębiorca z sąsiedniej gminy. Pszczelarze nie są w stanie zaspokoić potrzeby swoich klientów, i na tym bazują oszuści. Dla utrwalenia przypomnę, że „*Miód oznacza naturalnie słodką substancją produkowaną przez pszczoły z gatunku Apis mellifera z nektaru roślin lub wydzielin żywych części roślin, lub wydzielin owadów wysysających żywe części roślin, zbieranych przez pszczoły, przerabianych przez łączenie specyficznych substancji z pszczół, składanych, odwodnionych, gromadzonych i pozostawionych w plastrach miodu do dojrzewania.*” Miodem nigdy nie będzie przerobiony przez pszczoły syrop glukozowo – fruktozowy. Taka praktyka jest oszustwem. Również wymieszanie miodu

z sacharozą lub wspomnianym wyżej syropem również jest oszustwem. Miód to miód i wszelkie praktyki jego „rozmnażania” są karygodne. W jednym z artykułów pisałem również o oszustwach na wysoką skalę „miodów” z innych krajów. Aby nie ulec oszustwom zachęcam do kupowania miodu u swojego pszczelarza. Pszczelarz, którego znacie dobrze wie, że jego miód świadczy o nim. Wykryte oszustwo jest dla niego ujmą na honorze a poza tym, zwyczajnie nie opłaca mu się oszukiwać „swoich”. To tyle w temacie oszukanego „miodu”. Ostatni mój artykuł jest dobrym przykładem, że nie wolno chwalić „dnia przed zachodem słońca”. Początek wiosny zapowiadał się bardzo dobrze. Wyraziłem swe nadzieje na lepsze, a tu masz. Prawie miesięczne ochłodzenie. Pszczelarze, którzy mają pszczoły dostosowane do naszego klimatu nie mają co rwać włosów z głowy. Pszczoły powinny przetrwać taką sytuację. A jeżeli nie przetrwały to mamy nauczkę, że pszczoły muszą być dostosowane do klimatu podkarpacia. Napisać: Mamy już

Prawo przy porannej kawie ...

Uwierzytelnianie kopii dokumentu...

Istotą odpisu pomimo braku definicji ustawowej – jest odwzorowanie w dowolnej technice pełnej treści składanego pisma. Bez względu na to, czy jest to dalszy egzemplarz pisma zgodny także pod względem układu treści z oryginałem (tj. jego odbitka maszynowa lub kserograficzna, kolejny wydruk dokumentu przygotowanego na komputerze itp.), czy też osobno sporządzony dokument, zawsze niezbędne pozostaje poświadczenie zgodności tak przygotowanego odpisu ze składanym oryginałem pisma (postanowienie SN z 27.08.1998 r., III CZ 107/98)

Wyciągiem z dokumentu jest natomiast odwzorowanie w dowolnej technice niepełnej treści dokumentu (skrótowy odpis), z reguły dokonane przez podmiot, który wystawił dokument oryginalny (A. Wróbel [w:] M. Jaśkowska, M. Wilbrandt- Goto-

wicz, A. Wróbel, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2021).

Wyciąg z dokumentu może być sporządzony przez organ lub podmiot, o którym mowa w art. 76 § 1 lub 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wówczas, **gdy dokument znajduje się w aktach tego organu lub podmiotu. Nie ma zatem znaczenia, czy jest to dokument urzędowy czy prywatny.**

Uwierzytelnieniem jest umieszczenie na odpisie lub kserokopii dokumentu oświadczenia zaopatrzonego podpisem zawierającego stwierdzenie jego zgodności z oryginałem (wyrok NSA z 9.08.2006 r., I OSK 1112/05, LEX nr 275435). Niewątpliwie podmiotem uprawnionym do uwierzytelniania dokumentów urzędowych jest organ, który dokumenty te wytworzył.

trzecią wiosnę niekorzystną dla pszczelarstwa. To znaczy chłodną i kapryśną z przebłyskami słońca. Co jak co, ale w tym roku wiosna idzie do nas powolutku niemalże melancholicznie. Wszystko kwitnie w swoim czasie nie spiesząc się. Pszczelarze właśnie już jesienią muszą liczyć się z takimi warunkami. Pszczoły muszą być zakarmione, tak aby im na taką wiosnę wystarczyło. Wtedy powoli, ale spokojnie mogą się rozwijać. Kto nie poskapił pokarmu w zeszłym roku już za chwilę odbierze nagrodę w postaci silnych rodzin. Tegoroczna wiosna pokazała dobitnie, że w pszczelarstwie karty rozdaje pogoda.

Maj to miesiąc pierwszych rójek i od tego miesiąca zaczyna się intensywna praca pszczelarza. Teraz nie można w niczym na nas liczyć. Będziemy przy naszych kochanych pszczołach. Odpocznijmy w zimie.

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Natomiast podmiotem uprawnionym do potwierdzenia za zgodność z oryginałem odpisu, wyciągu lub kopii każdego okazanego dokumentu jest notariusz działający jako osoba zaufania publicznego (art. 2 § 1, art. 98 pr. not.) – wyrok NSA z 6.10.2010r., II OSK 1508/09, LEX nr 746596).

Upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie, któremu został okazany oryginał dokumentu wraz z odpisem, na żądanie strony, poświadcza zgodność odpisu dokumentu z oryginałem. Poświadczenie obejmuje podpis pracownika, datę i oznaczenie miejsca sporządzenia poświadczenia, a na żądanie strony, również godzinę sporządzenia poświadczenia. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia), należy stwierdzić to w poświadczeniu.

Komunikat w sprawie wilków!

Prosimy o zachowanie ostrożności i zgłaszanie przypadków pojawienia się wilków w okolicy Waszych domostw do Urzędu Miejskiego w Dukli lub do najbliższego komisariatu policji.

W związku z sygnałami o pojawianiu się wilków w okolicach domostw prosimy mieszkańców o zachowanie szczególnej ostrożności.

Wilki mimo iż są drapieżnikami, które z racji swoich uwarunkowań mogą być niebezpieczne dla człowieka, to jednak z reguły boją się ludzi i unikają z nimi kontaktu. Zbliżanie się wilków do siedzib ludzkich jest zwykle przejawem ich naturalnego instynktu, którym kierują się w poszukiwaniu pożywienia.

Najczęstsze sytuacje niebezpieczne z udziałem wilka, które mogą mieć miej-

sce to osobniki niewykazujące lęku przed człowiekiem, pojawiające się w pobliżu zabudowy i atakujące zwierzęta domowe.

Mając powyższe na uwadze, prosimy o przestrzeganie kilku podstawowych zasad:

- Trzymanie psów w dobrze zabezpieczonych kojcach oraz niepuszczanie ich bez możliwości kontroli;
- Niepozwalanie psu na wychodzenie poza teren gospodarstwa;

- Zabezpieczanie pojemników na odpady przed dostępem zwierząt;
- Niepozostawianie resztek żywności na kompoście poza ogrodzeniem posesji, może to zwabić wilki w pobliże domostw;
- Wszelkie przypadki pojawienia się wilków na terenach zamieszkałych, które mogą stanowić niebezpieczeństwo, powinny być niezwłocznie zgłaszane do Urzędu Miejskiego w Dukli lub do najbliższego komisariatu policji w celu podjęcia adekwatnych do skali zagrożenia działań.

red

Magdalena Piróg Mistrzem Ortografii 2022

Po raz kolejny miłośnicy języka polskiego z naszej gminy mieli szansę sprawdzić swoją znajomość ortografii, biorąc udział w IV już edycji Gminnego Dyktanda „Złotosłów”. 10 kwietnia podczas „Wielkanocnego Kiermaszu” rozdane zostały nagrody laureatom, którzy kilkanaście dni wcześniej stawili czoło zawiłościom polskiej ortografii i interpunkcji. W tym roku komisja w składzie: przewodnicząca Zofia Szubrycht, członkowie: Joanna Szczurek i Norbert Uliasz po przeczytaniu i sprawdzeniu wszystkich prac postanowiła, że **tytuł MISTRZA ORTOGRAFII w naszej gminie otrzyma Magdalena Piróg uczennica klasy 7b z Dukli.**

W poszczególnych kategoriach nagrodzeni i wyróżnieni zostali:

Kat. I

1. miejsce – Norbert Wszolek
2. miejsce - Mikołaj Wojdyło i Kamila Dudzik
3. miejsce – Magdalena Zima

Kat. II

1. miejsce - Magdalena Piróg – mistrz ortografii (z najmniejszą ilością błędów)
2. miejsce – Adam Ben Saad
3. miejsce – Amelia Piechowicz

Wyróżnienie: Kornelia Świątek, Małgorzata Belcik

Chcielibyśmy podziękować opiekunom, którzy przygotowali uczestników, Dyrekcji Szkoły Podstawowej w Dukli za pomoc we współorganizacji, komisji konkursowej za pracę włożoną w ocenę dyktand. Zachęcamy wszystkich do wzięcia udziału w przyszłorocznej „zabawie z ortografią” i sprawdzeniu swoich sił w boju z ojczystą pisownią.

Gratuluję bez wyjątku wszystkim, odważnym uczestnikom!

Norbert Uliasz
Fot. str. 24

Sprzedam

samochód osobowy

Volkswagen Golf

tel. kontaktowy: 502 653 687

Płomień Pamięci

Po raz XVII turyści spotkali się na górze Cergowej 2 kwietnia, aby uczcić pamięć odejścia na wieczne szlaki Świętego Jana Pawła II. Dwa lata pandemii nie pozwoliły na gromadzenie się, dlatego tylko były indywidualne wyjścia bez ogniska i mszy świętej. W tym roku nie było nas wiele, być może pogoda odstraszyła ludzi, lecz PTTK Krosno jak zwykle przygotowało ognisko, plakietki pamiątkowe i ołtarzyk polowy, przy którym o. franciszkanin turysta z Krosna sprawował piękną mszę świętą. Cergową naturą przystroiła bajeczną szadzią, a oświetlenie ołtarza zapewniały lampki turystyczne naszych kolegów i czołówka księdza. Było bardzo zimno, ale dla prawdziwych turystów pogoda jest zawsze dobra.

Tutaj naprawdę czuje się obecność św. Jana Pawła II, a z góry świat wydaje się lepszy. Po mszy świętej o godz. 21.37 zapłonął tradycyjnie PŁOMIEŃ PAMIĘCI i śpiewaliśmy „Barke”, wspominając naszego św. pamięci Ryśka Majkę rozeszliśmy się do domów.

Maria Walczak
Fot. str. 10

W krainie rondla i patelni

Chleb to jeden z elementarnych posiłków człowieka wymieniany w najstarszych źródłach historii i kultury materialnej Europy i Bliskiego Wschodu. Stanowi jeden z podstawowych składników codziennej diety człowieka. Jego wygląd i właściwości zmieniały się w ciągu wieków doskonalenia techniki otrzymywania mąki oraz przyrządzania i wypieku ciasta.

Kiedyś we wszystkich domach wypiekano chleb, aby był bardziej pulchny do zakwasu dodawano drożdże. Proponujemy dzisiaj wypieć chlebek ziołowy wg. podanego przepisu.

Pyszny chlebek ziołowy

Składniki:

ciasto na chlebek ziołowy

- 550 g mąki pszennej lub orkiszowej jasnej
- 1,5 szklanki ciepłej wody
- 40 g drożdży świeżych
- 0,5 łyżeczki cukru
- 1 łyżeczka soli
- 4 łyżki oliwy z oliwek

nadzienie ziołowe

- ok 70 ml oliwy
- peczek posiekanej natki pietruszki
- peczek posiekanej bazylii świeżej
- łyżka ziół prowansalskich lub innych ulubionych
- 4-5 ząbków czosnku
- 1 łyżeczka soli

- Mieszymy oliwę z solą, przeciśniętym przez praskę czosnkiem i posiekanymi ziołami (według uznania).
- Drożdże kruszymy, dodajemy cukier, pół szkl. ciepłej wody i łyżkę mąki, mieszamy, zostawiamy do wyrośnięcia na 15 minut.
- Do miski dajemy pozostałą mąkę i sól, dodajemy wyrośnięte drożdże, szklankę ciepłej wody - mieszamy i wyrabiamy ciasto, następnie dodajemy oliwę i dalej wyrabiamy. W razie potrzeby można dosypać trochę mąki. Gotowe ciasto przykrywamy ściereczką i odstawiamy do wyrośnięcia na pół godziny w ciepłe miejsce.
- Po tym czasie zagniatamy. Dzielimy na trzy części. Każdą rozwałkowujemy na prostokąty, smarujemy oliwą z ziołami i kroimy wzdłuż na 3-4 paski. Każdy pasek zwijamy jak harmonijkę.
- Gotowe kawałki układamy w blaszce, przykrywamy i odstawiamy na 20-30 minut do wyrośnięcia.
- Pieczemy w 180 stopniach przez ok 30 min

Smacznego!

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Złota myśl 😊

„Uwielbiam dni, w których moim jedynym problemem jest:
kawa czy herbata?”

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Jasionce laureatami



Zwycięska drużyna z opiekunką Danutą Patlewicz, dyr. ZKPK Andrzejem Krężałkiem i Anną Marczyńską z ZKPK



Zuzanna Marek i Jakub z nauczycielką Danutą Patlewicz
Fot. [arch. ZKPK]

Pracowity weekend siatkarek



Siatkarki MOSiR Dukla

Podhale CUP 2022



Drużyna MOSiR Dukla

Rywalizacja kolarzy górskich



Zwycięzcy na podium

Fot. Piotr Milan



Kolarze górscy z sekcji MOSiR Dukla

Dukla - wczoraj i dziś



Skwer przy Starym Magistracie - 2020 rok



Skwer przy Starym Magistracie - 2022 rok

Remont kamienicy - Rynek 19



Kamienica przed remontem



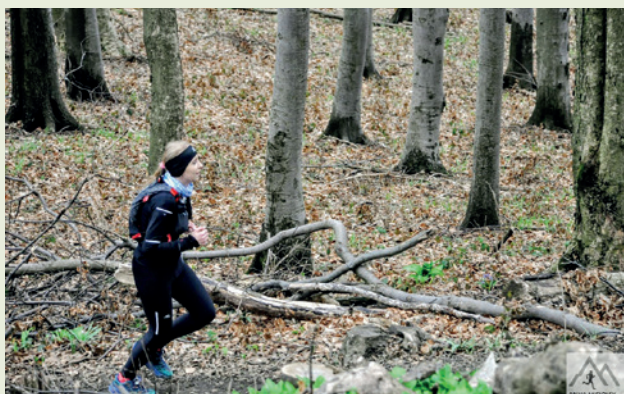
Początek prac remontowych

Fot. Sabina Mucha

Bieg Rysia



Bieg rozpoczął się na dukielskim rynku



W drodze na szczyt góry Cergowej

ERGA WPISANA W KALENDARZ POZKOŁ.

PODKARPACKA LIGA ROWEROWA

w formule XC

30.04.2022 ŁYSA GÓRA	07.05.2022 WIETRZNO
26.06.2022 SKOŁYSZYN	06.08.2022 DŁUGIE KOŁO JEDLICZA
10.09.2022 BÓBRKA KOŁO DUKLI FINAL	

Logos at the bottom: goggie, KANDS, DURO, Ubezpieczenia FHM, kwiaty, w Schabinskiej, chryzowa-ski, KROSNO 112.PL, mosir, and various regional coats of arms and logos including TVP3 RZESZÓW and Polskie Radio RZESZÓW.